

6074

Verslag van een rassenproef met stamslabonen onder glas in
een éénmalige pluk in het voorjaar van 1973.

door

D. de Ruiter

Verslag van een rassenproef met stamslabonen onder glas
in een éénmalige pluk in het voorjaar 1973.

Inhoud

1. Inleiding
2. Rassen en plantafstanden
3. Teeltmethode
4. Beoordeling van het gewas
5. Productiviteit
6. Rasbespreking
7. Conclusie

1. Inleiding

Op het proefbedrijf M.O.G., Landweg 2 te Vierpolders, is voorjaar 1973 een proef onder glas aangelegd met vijf stamslabonerassen voor een éénmalige pluk. Deze rassen waren ook al beproefd in een rassenproef in 1972 en waren toen met acceptabele gebruikswaardecijfers naar voren gekomen.

2. Rassen en plantafstanden

De rassen zijn in alfabetische volgorde met de plantafstanden in tabel 1 vermeld. De plantafstanden werden gekozen op basis van de bevindingen in de proef van 1972. De veldbezetting werd zeer goed bereikt. Het aantal planten per veldje varieerde hierdoor.

Tabel 1. Beproefde rassen en plantafstanden.

rassen	inzenders	plantafstanden in cm
Comprise	Gebr. Broersen, Tuitjenhorn	35 x 30
Flair	Sluis en Groot, Enkhuizen	35 x 40
Flits	Sluis en Groot, Enkhuizen	35 x 35
Prelubel	Royal Sluis , Enkhuizen	35 x 55
Prelude	Royal Sluis , Enkhuizen	35 x 55

3. Teeltmethode

De proef was aangelegd op zavelgrond. Gezaaid werd op 1 maart in bakken met perlite, op 7 maart werden de planten verspeend in plastic-potten; (in elke pot werden 2 planten gezet) waarna op 14 maart de planten in het warenhuis werden uitgepoot. Comprise stond in vijfvoud, Prelubel in drievoud en de overige rassen in viervoud. Het warenhuis werd verwarmd d.m.v. een hete-luchtkachel.

De nachttemperatuur werd op 15°C gehouden, overdag wisselde de temperatuur tot maximaal 25°C; dan werd er naar omstandigheden wat gelucht. Op 1 mei werd uit elk veldje een gedeelte geoogst i.v.m. de beoordeling die op genoemde datum plaats had. Op 8 mei werd de rest geoogst.

4. Beoordeling van het gewas.

Bij de beoordeling werd gelet op de gewasontwikkeling, de vroegheid en de kwaliteit van de peul en de geschiktheid voor de éénmalige oogst, waarop het gebruikswaardecijfer is gebaseerd. Voor al deze beoordelingen werd de schaal van 1 - 9 gehanteerd. Naarmate de beoordelingen gunstiger waren, is het cijfer hoger. De beoordelingen werden uitgevoerd door een beoordelingscommissie, bestaande uit enkele tuinders, vertegenwoordigers van veredelingsbedrijven, de heer W. Koopmans van het I.V.T. te Wageningen en de heer D. de Ruiter van het Proefstation te Naaldwijk.

In de tabellen 2 t/m 5 zijn de resultaten vermeld.

Bij de beoordeling op gewasontwikkeling werd gelet op de grootte van het gewas, de stevigheid, het ranken en de nabloei. In tabel 2 zijn de gegeven waarderingscijfers vermeld. Tussen de parallellen bij Flair, Flits en Prelubel komen nogal verschillen voor. Comprise kreeg de hoogste en Prelubel en Flits de laagste cijfers.

Ras	Paralleel					gemiddelde rangorde- cijfer	
	1	2	3	4	5		
Comprise	7	7	8	8	8	7.6	1
Flair	7	7	5	7		6.5	2/3
Flits	7	6	5	5		5.8	5
Prelubel	6	5	7			6.0	4
Prelude	7	6	7	6		6.5	2/3

In tabel 3 zijn de waarderingscijfers voor de vroegheid gegeven. Hierbij is gelet op de hoeveelheid oogstbare peulen en de mate van volgroëidheid van de peul. Als vroegste ras kwam Comprise naar voren; het minst vroeg was Prelubel. De andere rassen namen een tussenpositie in.

Tabel 3. Vroegheid

Ras	Parallel					gemiddelde rangorde-cijfer
	1	2	3	4	5	
Comprise	7	7	8	8	8	7.6 1
Flair	7	5	6	7		6.3 4
Flits	7	6	7	6		6.5 3
Prelubel	6	6	6			6.0 5
Prelude	8	7	7	6		7.0 2

In tabel 4 zijn de waarderingscijfers voor de kwaliteit van de peul gegeven. Hierbij werd gelet op kleur, lengte, vorm en uniformiteit van de peul. De cijfers tussen de rassen liepen nogal uiteen; zelfs tussen de parallellen van één ras was er nogal verschil tussen de cijfers.

Tabel 4. Kwaliteit peul.

Ras	Parallel					gemiddelde rangorde-cijfer
	1	2	3	4	5	
Comprise	7	6	8	6	7	6.8 3
Flair	6	5	6	4		5.3 5
Flits	7	5	7	5		6.0 4
Prelubel	7	7	7			7.0 2
Prelude	8	6	7	8		7.3 1

In tabel 5 zijn de cijfers voor de gebruikswaarde vermeld. De cijfers werden gebaseerd op de totale indruk die het ras maakte wat betreft de geschiktheid voor een éénmalige oogst in de vroege glasteelt. De beste cijfers kregen Comprise en Prelude. De andere 3 rassen werden veel lager gewaardeerd.

Tabel 5. Gebruikswaarde

Ras	Parallel					gemiddelde	rangorde- cijfer
	1	2	3	4	5		
Comprise	7	7	8	6	7	7.0	1/2
Flair	7	5	6	5		5.8	4/5
Flits	7	5	6	5		5.8	4/5
Prelubel	6	5	7			6.0	3
Prelude	8	6	7	7		7.0	1/2

5. Productiviteit

Na de beoordeling werden de bonen geoogst en gewogen. De productie is omgerekend in kg per m² en in tabel 6 vermeld. De productiviteitsverschillen tussen de rassen zijn gering.

Tabel 6. Opbrengst (kg/m²).

Ras	Parallel					gemiddelde	rangorde- cijfer
	1	2	3	4	5		
Comprise	1.07	1.20	1.20	1.18	1.09	1.15	1
Flair	1.05	1.04	1.02	1.22		1.08	3
Flits	0.96	1.14	0.98	1.06		1.04	4
Prelubel	0.98	1.03	1.03			1.01	5
Prelude	1.04	1.01	1.18	1.14		1.09	2

6. Rasbespreking

De bespreking van de rassen heeft uitsluitend betrekking op het gedrag van de rassen in de genomen proef.

Comprise

Goed gewas, was vroeg, goede kwaliteit en productie.

Gebruikswaardecijfer was goed.

Gaf een recht opstand, niet rankend, stevig gewas met matig grof blad en weinig nabloei.

Goed geschikt voor een éénmalige pluk in een vroege glasteelt.

Flair

Gaf een ongelijke groei en rankt iets. Was vrij vroeg.
Peulkwaliteit zeer matig. Peulvorm zeer ongelijk; platte en grove peulen met een wat bleekgroene kleur kwamen voor.
Productie was goed.
Heeft in de proef zeer matig voldaan.

Flits

Gaf een wat slap, nogal rankend gewas. Was vrij vroeg.
Kwaliteit van de peul matig. Platte, grove en kromme peulen kwamen voor. Productiviteit was matig.
Heeft in de proef matig voldaan.

Prelubel

Gewas wat zwaar en slap met wat nabloei. Vroegheid was zeer matig. Voor éénmalige pluk een wat ongelijke peulzetting.
Opbrengst bleef wat laag. Peulkwaliteit was goed.
Heeft matig voldaan in de proef.

Prelude

Gaf nogal fors gewas, met enige nabloei. Gewas iets rankend.
Is vrij vroeg. Peulkwaliteit en productiviteit was goed.
Peul soms wat krom met lange snavel.
Heeft in de proef goed voldaan.

7. Conclusie

Van de vijf gebruikte rassen bleken alleen Comprise en Prelude bruikbaar te zijn voor een éénmalige oogst onder glas in het voorjaar.

Prelubel gaf een ongelijke peulzetting door wat nabloei.
Flair en Flits zijn vrij vroeg en zijn door de afwijkende peulvorm minder geschikt.